

‘Met bloembollen moet je le

We kennen allemaal wel de meezinger ‘Tulpen uit Amsterdam’ van Herman Emmink. Maar... hoeveel tulpen zie je nou eigenlijk in Amsterdam? Dat valt in de praktijk nogal eens tegen. Als het aan tuinarchitect Saskia Albrecht ligt – een Amsterdamse van geboorte –, komt daar de komende jaren verandering in. Haar droom: net zoveel bloembollen planten als er inwoners zijn in de stad. En dat zijn er inmiddels bijna 780.000.

Tekst: Monique Ooms
Fotografie: René Faas

We bezoeken Saskia Albrecht in haar woning in Amsterdam-Oudwest, in een knus, doodlopend straatje achter de Overtoom. Haar achtertuin is verrassend groot, zeker voor hartje Amsterdam. “Het achterste deel is de oude kweektuin van het Vondelpark, die was vroeger in bezit van de gemeente. Tegenwoordig huren en beheren wij dit als bewoners met elkaar; in de zomer is het een oase.” Saskia is van huis uit aan tuinen gewend, terwijl ze toch opgroeide in centrum Amsterdam. “Mijn ouders waren allebei dol op tuinieren, dus er moest sowieso een tuin bij het huis zijn. Lange tijd hadden we een vakantiewoning in Bergen aan Zee, met een tuin op zandgrond, waar mijn moeder verwonderde pogingen deed om er van alles op te laten groeien. Later verruilden mijn ouders deze vakantiewoning voor een oude boerderij in de buurt van Leersum. Mijn vader ging aan de slag met de renovatie en mijn moeder leefde zich helemaal uit in de tuin.”

PASSIE

Saskia deed altijd van harte mee en zag zichzelf later als ze groot was wel tuinarchitect worden. Uiteindelijk werd het een dubbele studie: Nederlands en theaterwetenschappen. Na een aantal jaren voor de klas, kroop het tuinbloed toch waar het niet gaan kon. “Ik werd moeder en realiseerde me op eens dat ik dan zowel op mijn werk als thuis met kinderen omringd zou zijn. Dat leek me toch wat eenzijdig. Tuinen waren nog altijd mijn grote passie, en zo heb ik alsnog besloten om het op te pakken.” Ze volgde een studie in Boskoop, verdiepte zich in historische tuinen en startte – aanvankelijk samen met een gelijkgestemde buurvrouw – een tuinontwerpbureau. Inmiddels werkt ze alweer zo’n twintig jaar zelfstandig.

Tien jaar geleden raakte ze via via betrokken bij de organisatie van de Open Tuindagen in Amsterdam, die in 2014 zullen plaatsvinden op 20, 21 en 22 juni. “Hieraan doen inmiddels zo’n dertig tuinen in de grachtengordel mee. In de loop der jaren is het een groots evenement geworden dat enorm veel belangstelling trekt, ook vanuit het buitenland.” En zoals dat gaat, rolde Saskia van deze opdracht in de volgende. “Museum Willet-Holthuysen klopte bij mij aan: of ik hun ‘historische tuin’ – die is aangelegd in de jaren 70, maar wel geïnspireerd is op de tuinen van vroeger – wilde renoveren. Een mooie klus. Ik ben aan de slag gegaan met hagen en eenjarigen en heb daarbij gezocht naar oude, 18e eeuwse beplanting. Om de tuin in het voorjaar een mooie aanblik te geven, maak ik ieder jaar een uitgebreid beplantingsplan voor bloembollen. Daarbij zoek ik zoveel mogelijk naar historische soorten of soorten met een historische uitstraling. Het resultaat is prachtig.”

TULPEN DAGEN

Andere musea zagen wat de voorjaarsbollen deden met de tuin van het Willet-Holthuysen. Ook Museum Van Loon klopte bij Saskia aan voor een bloembollenbeplantingsplan. “Dat snap ik helemaal: bloembollen brengen zoveel kleur in een seizoen dat er verder weinig kleur is in de tuin; je kunt er het tuinseizoen mee verlengen. Bovendien bloeien ze lang dus het is ook nog eens heel dankbaar werk. En je kunt er elk jaar weer iets nieuws van maken. Volop ruimte voor creativiteit dus.” Het idee ontstond om niet alleen in de tuin bij Museum Van Loon bollen te planten, maar er meer musea en particulieren in de grachtengordel bij te betrekken en er zo ‘Tulpen Dagen’ van te maken. Vier jaar geleden kwam dit de eerste keer tot stand. “Het was een heel geregeld en georganiseerd om alle partijen mee te krijgen – zo zorgde het Tulpenmuseum voor bollen –, maar het lukte en we speelden quitte. Het weekend was een groot succes, alle tuinen stonden er geweldig

bij. Helaas was er geen geld over om het jaar erop ook weer zo’n weekend te organiseren. Daardoor zakte het een beetje weg.” Vorig jaar werd echter 400 jaar grachtengordel gevierd, en kwam het idee van de Tulpen Dagen weer bovendrijven. “Toen is er flink uitpakket, met grote schalen met tulpen in de vijver voor het Rijksmuseum en bakken met tulpen om de vijver. Ook andere musea in de grachtengordel deden mee en nog eens twaalf particuliere tuinen. Helaas hadden we een koud voorjaar en kwam de bloei pas laat op gang. Dat hebben we opgevangen door snijtulpen te mengen met de bollen, dan kregen bezoekers in elk geval een beeld van de kleur die was bedoeld.”

.....
‘Ik hou ervan om lekker uit te pakken met bloembollen, dus hup tweehonderd bollen de grond in. Zo’n spektakel van kleur, daar kan niks tegenop’
.....

Ondanks de tegenvallende bloei, was de belangstelling voor de Tulpen Dagen enorm. “Nu gaan we doorpakken. In 2014 vinden de Tulpen Dagen plaats op 3 en 4 mei en we gaan groots uitpakken. Voor de bloei in 2013 hebben we 15.000 bollen geplant, nu gaan er alles bij elkaar zo’n 30.000 bollen de grond in. Er komen ook potten in de Hermitage – dat doen we in samenwerking met Keukenhof – en er komen bakken op het Museumplein. In 2015 wil ik het nog groter maken.” Saskia’s droom is: voor elke inwoner van Amsterdam een bloembol planten: dat zijn er zo’n 780.000. Het idee hiervoor ontstond tijdens haar bezoek aan het jaarlijkse Tulpenfestival in Istanbul. “Tijdens dit driedaagse festival kun je op honderden plekken bloeiende tulpen zien: op het festivalterrein, maar ook in parken verspreid over de stad. Istanbul heeft 14 miljoen inwoners en er waren ook 14 miljoen bollen geplant. Dat vond ik zo’n mooi, verbindend gegeven, daar wil ik in Amsterdam ook graag iets mee doen.” Daarvoor zal ze nog heel wat moeten lobbyen bij de gemeente en de verschillende stadsdelen. “Maar, als het lukt, is dat alle moeite waard.”

UITPAKKEN

Naast alle leuke projecten waarbij Saskia betrokken is, heeft zij het druk met haar ontwerpwerk voor particulieren. Haar klantenbestand bevindt zich grotendeels in Amsterdam,

kker uitpakken'

specifiek in de grachtengordel en in Amsterdam-Zuid. "Een tuin moeten passen bij het huis en de omgeving. In dit geval gaat het dan vaak om historische tuinen. Verder hou ik natuurlijk rekening met de wensen van de bewoners, de gezinssamenstelling en de beschikbare tijd voor en interesse in de tuin." In al haar ontwerpen gebruikt Saskia bloembollen. "Tien tulpen bij elkaar is net niks. Ik hou ervan om lekker uit te pakken met bloembollen, dus hup tweehonderd bollen de grond in. Zo'n spektakel van kleur, daar kan niks tegenop. Mijn ervaring is dat tuineigenaren dat ook geweldig vinden. Als ik over tulpen begin, zijn ze aanvankelijk verbaasd, hebben ze er geen beeld bij, maar het resultaat leidt altijd tot enthousiaste reacties." Saskia kiest voor verschillende vormen en kleuren. "Ik kijk goed naar welk type tulp past in welke tuin. In een wat kleinere stadstuin kies ik graag voor een leliebloemige, maar in een tuin buiten de stad mag het wel wat forser zijn." Saskia werkt ook graag thematisch. "Museum van Loon heeft veel contacten met het Koningshuis. Dan vind ik het leuk om soorten als 'Orange Princess' en 'Queen of Night' te gebruiken. In de tuin bij het Waldorf Astoria, dat dit voorjaar opengaat na een grote verbouwing, hebben we allemaal bollen met Amerikaanse namen geplant, zoals 'Boston', 'Washington' en 'Portland'."

De reacties op tulpen en andere bloembollen zijn altijd enthousiast. Toch betekent dit niet automatisch dat consumenten zelf bollen gaan planten, constateert Saskia. "Op het moment dat je ze ziet bloeien, kun je ze niet meer planten. En tegen de tijd dat dat wel kan, zijn die bloeiende tulpen alweer uit je hoofd. In de promotie moet dus veel meer aandacht worden besteed aan het plantmoment. Een simpel berichtje over het planten van vijfduizend bollen in de tuin van het Waldorf Astoria in Amsterdam leidde tot veel aandacht in de pers, dus de wil om het op te pakken, is er wel. Voor de Tulpen Dagen in 2014 gaan er dik 30.000 bollen de grond in, geef daar aandacht aan, zonde om dat te laten liggen." Via Fluwel – waar ze alle bollen bestelt – weet ze inmiddels van het bestaan van Tulpenland, maar: "Daar heeft men hier in de stad nog nooit van gehoord. Er kan veel steviger worden ingezet op promotie." Met als doel: mensen laten zien wat je allemaal met bloembollen kunt doen. "Tijdens het tulpenfestival in Istanbul heb ik soorten gezien die ik nog niet kende, die ga ik nu ook gebruiken. Kun je nagaan hoe dat is voor consumenten. Er gaat een wereld voor hen open."

Kijk voor meer informatie over de Tulpen Dagen op: www.tulpendagenamsterdam.nl.